

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Οι πεταλούδες είναι ελεύθερες»

του Λέοναρντ Γκερς από το Σατιρικό Θέατρο

Μετάφραση: Μάριος Πλωρίτης. Σκηνοθεσία: Στέλιος Καυκαρίδης

Σκηνικά-κοστούμια: Επα Paetsch Wilg. Μουσική επένδυση: Λευτέρης Σαλωμίδης

Τραγούδι: Νικόλας Κουρουμπλής. Παίζουν: Βασίλης Μιχαήλ, Μαρία Φιακά, Μαριάννα Καυκαρίδου, Φώτης Αποστολίδης.

Η ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ αισθητική και η θεατρική, εκτός από τα πολλά αλλά που τις χωρίζουν, έχουν και διαφορετική συναισθηματική αφή. Η συγκίνηση, η τρυφερότητα,

το χιούμορ μερικές φορές ανακατεύονται και παρουσιάζονται σε μια όμορφη κινηματογραφική συσκευασία παίρνοντας την κλισέ ονομασία της «ρομαντικής κομεντί». Τότε αποκτούν μια επιφάνεια λεία, αδιαπέραστη, όπως την οθόνη, η απόσταση μεταξύ των θεατών και των δρώμενων είναι ασφαλισμένη, τα απίστευτα γίνονται πιστευτά. Τα πράγματα είναι αλλιώς, όταν στο θέατρο η ίδια συναισθηματική πλοκή διαδραματίζεται σε συνθήκες άμεσης επικοινωνίας θεατών σκηνής. Ο σάρατος τέταρτος τοίχος αποδεικνύεται πιο τραχύς από την οθόνη και οι συναισθηματικές κινήσεις των ηρώων απαιτούν περισσότερες ψυχολογικές δικαιολογίες. Το έργο του Λέοναρντ Γκερς «Οι πεταλούδες είναι ελεύθερες» γράφτηκε αρχικά ως θεατρικό, αλλά η κινηματογραφική του εκδοχή έγινε γνωστή προσφέροντας σε μάς υλικό για σύγκριση και σκέψη.

Το Σατιρικό επιλέγει το έργο του Γκερς για τη Β' Σκηνή. Δυστυχώς, αυτό δε σημαίνει για διαφθοροποίηση του χώρου. Ίδια αίθουσα, την οποία ο θιάσος χρησιμοποιεί και για τις μεγάλες πολυπρόσωπες παραγωγές της κύριας Σκηνής. Ίδιο πλατύ σκηνικό πλαίσιο. Ο χώρος πέφτει μεγάλος και για την παραγωγή, αλλά και για το έργο. Έχω την εντύπωση πως οι ηθοποιοί ευχαριστώ θα χαμήλωναν την ένταση της φωνής και θα περιόριζαν τις μετακινήσεις τους στη σκηνή. Κι εμείς θα θέλαμε να είμαστε πιο κοντά για να μας πιάνει πιο πολύ η αισθηματική αύρα του κειμένου.

Η ιστορία του Ντον και της Τζίλ είναι παραμυθένια όχι επειδή έχει τόσο καλό τέλος, αλλά επειδή βασίζεται πάνω σ' ένα περιπλανώμενο παραμυθένιο μοτίβο, όπου ο μη αρτιμελής ήρωας/ηρωίδα αποκτά ό,τι του λείπει μέσα από τον έρωτα ή μεταμορφώνεται μέσα από τον έρωτα. Ο τυφλός Ντον δε θα αποκτήσσει όραση, αλλά κάτι άλλο που του λείπει - την ανθρώπινη παρουσία δίπλα του, το δικαίωμά του να έχει άμεσες επαφές με τον πραγματικό κόσμο, μια σχέση στην οποία δε θα είναι ανάπηρος. Αλλά και η μικρή χίπισσα Τζίλ θα μεταμορφωθεί με τρόπο γρήγορο και παραμυθένιο σε άτομο που δε φοβάται τις δεσμεύσεις και τις ευθύνες. Τις αναγκαίες ψυχολογικές δικαιολογίες των μεταμορφώσεων

τους οι πρωταγωνιστές της παράστασης, ο Βασίλης Μιχαήλ και η Μαρία Φιακά, αντλούν από την προσωπική τους αμεσότητα και απλότητα. Ο επαγγελματισμός και των δύο φέρει ακόμα μια χροιά ρομαντισμού, ταιριαστή για το υλικό που έχουν στα χέρια τους. Το παιχνίδι της γνωριμίας και της προσέγγισης δόθηκε ανάλαφρα. Εκεί όμως που το απλό ρυθμικό της σύντομης τους αγάπης συνάντησε εμπόδια, το παίξιμό τους έχασε τη γλυκιά ελαφράδα και έγινε υπερβολικά δραματικό και έντονο.

Η αλλαγή της διάθεσης των νεαρών ηρώων δεν έπρεπε να επιφέρει τό-

ση διαφοροποίηση στην υποκριτική μανιέρα. Υπάρχει και ανάλαφρη θλίψη, μοναξιά, απόγνωση ή τουλάχιστον υπάρχουν σε αισθηματικές κωμωδίες.

Η Μαριάννα Καυκαρίδου ως Κυρία Μπέικερ, η υπερπροστατευτική και αυταρχική μητέρα του Ντον, χειρίστηκε πολύ καλά τις ωραι-

ες ατάκες του ρόλου της. Το μόνο που θα μπορούσε να ανησυχήσει κάποιον τακτικό θεατή του Σατιρικού, είναι η σκέψη ότι ως βασικό στέλεχος του θιάσου η Μαριάννα έχει παίξει ήδη και θα παίξει ακόμα πολλές κωμικές αστές κυρίες, και αυτό την επιφορτίζει με την επιπρόσθετη έγνοια μιας πιο έντονης διαφοροποίησής της κάθε μορφής σ' ό,τι αφορά την εξωτερική έκφραση και τα ιδιαίτερα της χαρακτηριστικά. Είναι ενδιαφέρον, ότι στη δική της μεταμόρφωση σε άτομο πιο δεκτικό και ανεκτικό η Μαριάννα Καυκαρίδου δίνει ακριβώς εκείνη τη ζητούμενη ανάλαφρη και γλυκιά θλίψη.

Ο Φώτης Αποστολίδης στο ρόλο του Ραλφ παρουσιάζεται ως κύριος φορέας του πνεύματος και του στυλ των 70's, αλλά δεν μπορεί να κάνει και πολλά μόνος του, μια και οι άλλοι συντελεστές δεν πολυασχολούνται με την αναπαράσταση της εποχής.

Ως σκηνοθέτης της παράστασης, ο Στέλιος Καυκαρίδης έστησε μια παράσταση που λειτουργεί καλά και πετυχαίνει τον κύριο της σκοπό - να δημιουργήσει ευχάριστη και συγκινησιακή ατμόσφαιρα. Ως διευθυντής του Σατιρικού όμως ίσως θα έπρεπε να προσπαθήσει να δώσει στη Β' Σκηνή του θεάτρου χαρακτήρα καλλιτεχνικής αναζήτησης, πιο ριψοκίνδυνων επιλογών, πειραματικής δουλειάς. Αυτό θα χάριζε ευκαιρίες ανανέωσης και δοκιμής δυνάμεων στους ηθοποιούς του θιάσου και θα εμπλούτιζε τις εμπειρίες του κοινού του. ●

